

حد و مرز اختلاط بین مرد و زن در محیط کاری

حیدر حب الله

ترجمه: سعید نورا

سوال^۱: حد و مرز اختلاط زن و مرد نامحرم طبق موازین شرعی در محل کار چیست و چه کنیم که نحوه مواجهه متدینین با این مقوله موجب دین‌گریزی مردم نشود؟

پاسخ: اختلاط بین زنان و مردان و کارمندان مرد و زن امری طبیعی است و اسلام اختلاط را تحریم نکرده است بلکه تنها به دنبال حمایت مرد و زن از مفاسد برخی انواع اختلاط است و برای این که ارتباط کاری سالم باشد باید طرفین برخی از مسائل را با وقار و حیا مراعات نمایند که اهم این امور عبارت اند از:

أولاً: دوری از نگاه غریزی که در بردارنده اغراض جنسی است هر دو طرف باید از این امر اجتناب کنند و - تا حد امکان - تلاش نمایند رفتارها طبیعی و به دور از این فضا باشد.

دوم: برای کمک به یکدیگر در این مهم بایستی از هر عاملی که به نوعی ایجاد تحریک شهوانی در فضای کاری می‌کند، دوری کنند. مثل: کشف حجاب و پوشش بدن نما و تحریک‌زا حتی اگر به ظاهر کامل باشد، یا تبرج و آرایش غیرشرعی، یا آن که اسلوب کلام

---

^۱ حیدر حب الله، إضاءات فی الفكر والدين والاجتماع ۱: سوال ۱۷۷.

موجب تحریک غریزه شود مثل عشوه و طنّازی در کلام یا ... یا فتح موضوعاتی که شأنیت تحریک غرایز را دارند مثل بیان برخی از داستان ها، حکایت ها یا جوک ها یا هر سخنی که نوعاً تحریک آمیز است،

سوم: دلیلی بر منع شوخی نداریم و اجباری بر جدیت بیش از حد در روابط نیست اما شوخی و صمیمیت بایستی در چارچوبی مؤدبانه بوده به نحوی که موجب ایجاد میل جنسی و مفسد اخلاقی نشود.

چهارم: اگر فرد متدینی در محیط کار وضعیت نامناسبی در تعامل با دیگری مشاهده نمود باید با نرمی از این فضا فاصله بگیرد و می‌تواند جملاتی از این قبیل به کار گیرد و بگوید: «هر انسانی حق دارد روش زندگی خود را به نحو دلخواه و بدون بی‌احترامی به دیگران انتخاب نماید.» و یا «همانطور که به سبک زندگی دیگران احترام می‌گذارم آنها نیز باید به سبک زندگی من احترام بگذارند.» فرد ارزشی باید موضع خودش را به روشی جذاب و بدون دافعه بیان نماید و سعی کند دیگران را متقاعد کند اگر قانع شدند که چه بهتر و الا در کمال ادب و احترام حق دارد در محیط کار سبک زندگی دلخواهش را داشته باشد و از حق آزادی در این زمینه خود برخوردار باشد. و بایستی بداند چنین شرایطی با توجه به ضرورت شغلی او امتحاناتی برای او محسوب می‌شود. پس در عین اینکه نباید عقده احترام دیگران را داشته باید در حد توان تلاش نماید دیگران را در احترام به شخصیت خود مجاب نماید. اگر هم بعضی او را مورد انتقاد قرار می‌دهند مهم نیست زیرا ظاهراً تاکنون کسی که مورد قبول همه عالم باشد زاییده نشده است! این طبیعت بنی آدم است.

نباید فکر کرد که عدم پذیرش نظرات او توسط دیگران لزوماً به معنای دین‌گریز بودن رفتار اوست. فرق است بین رفتاری که قاعدتاً موجب دین‌گریزی می‌شود و بین رفتاری که چنین ماهیتی ندارد اما دیگرانی که مشکل از شخصیت خودشان است از این رفتار برداشت منفی می‌کنند. در حالت دوم مشکل از او نیست. قرآن خود به ما خبر می‌دهد که خود آیات الهی هم وقتی بر رسول خدا نازل می‌شد برای عده‌ای مایه هدایت و برای برخی مایه فتنه و گمراهی می‌شد و العیاذ بالله این به معنای این نیست که قرآن عامل گمراهی و انحراف است.